

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків

Центральноукраїнського національного технічного університету

к.т.н. доц.

Андрій ТИХИЙ

«29» квітня 2026 року

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 2

засідання міжкафедрального семінару кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи, кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності, кафедри маркетингу та економічної теорії, кафедри аудиту, обліку та оподаткування, кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кафедри міжнародних економічних відносин та іноземних мов Центральноукраїнського національного технічного університету

від 29 квітня 2026 року

ПРИСУТНІ:

члени кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи – зав. кафедрою, д.е.н., проф. Зайченко В.В., д.е.н., проф. Семикіна М.В., к.е.н., проф. Бугаєва М.В., к.е.н., доц. Дмитришин Б.В., к.е.н., доц. Нісфоян С.С., к.е.н., доц. Запирченко Л.Д., к. географ. н., доц. Рутинський М.Й., к.е.н., доц. Дуб В.В., асп. Жирний Р.В., асп. Голбанос С.С.; кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності – к.е.н., проф. В'юник О.В., к.е.н., доц. Немченко Т.А., к.е.н., доц. Андрощук І.О., к.е.н., доц. Сторожук О.В., к.е.н., доц. Орлова А.А.; кафедри маркетингу та економічної теорії – зав. кафедрою, д.е.н., проф. Жовновач Р.І. к.е.н., доц. Коваль Л.А., к.е.н., доц. Романчук С.А.; кафедри аудиту, обліку та оподаткування – декан економічного факультету, д.е.н., проф. Шалімова Н.С., зав. кафедрою, к.е.н., проф. Магопєць О.А., зав. аспірантури та докторантури, к.е.н., доц. Юрченко О.В., к.е.н., доц. Фоміна Т.В., к.е.н., доц. Смірнова І.В., к.е.н., доц. Гай О.М.; кафедри фінансів, банківської справи та страхування – зав. кафедрою, д.е.н., проф. Сибірцев В.В.; кафедри міжнародних економічних відносин та іноземних мов – зав. кафедрою, д.е.н., проф. Миценко І.М., к.е.н., доц. Решитько Т.В., к.пед.н., доц. Миценко В.І.; здобувач третього освітньо-наукового рівня «Доктор філософії» четвертого року навчання спеціальності 051 «Економіка» Куликов Г.О.

Голова засідання: д.е.н., проф. Шалімова Н.С.

Секретар: к.е.н., доц. Нісфоян С.С.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Визначення наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів дисертації «Інноваційна трансформація зайнятості в Україні в умовах цифровізації економіки», підготовленої здобувачем третього освітньо-наукового рівня «Доктор філософії» четвертого року навчання спеціальності 051 «Економіка» Куликовим Глібом Олександровичем для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

СЛУХАЛИ: доповідь здобувача третього освітньо-наукового рівня «Доктор філософії» четвертого року навчання **Куликова Гліба Олександровича** про результати виконання наукової складової освітньо-наукової програми за спеціальністю 051 «Економіка».

Тема дисертації – «Інноваційна трансформація зайнятості в Україні в умовах цифровізації економіки». Здобувач Куликов Г.О. презентував основні наукові результати, отримані за темою дисертації упродовж навчання в аспірантурі, зокрема:

- розкрив сутність інноваційних змін у змісті праці, що зумовлені впливом цифрових технологій;
- визначив концепції трансформації зайнятості, її новітні форми та моделі, вплив цифровізації на їх зміну;
- обґрунтував методологічні підходи до вивчення інноваційних трансформацій зайнятості в умовах цифровізації економіки;
- провів моніторинг середовища інноваційної трансформації зайнятості в Україні з урахуванням макроекономічного контексту цифровізації та викликів воєнного стану;
- проаналізував тенденції інноваційних змін на ринку праці України та у сфері зайнятості під впливом цифровізації економіки;
- ідентифікував нові траєкторії та форми цифрової зайнятості, дослідивши особливості їх реалізації на прикладі ІТ-сфери;
- обґрунтував рекомендації щодо стимулювання розвитку цифрових компетентностей у системі безперервної освіти;
- визначив роль адаптивних кадрових стратегій в якості додаткового регулятора цифрових трансформацій зайнятості;
- розробив науково-практичні рекомендації щодо формування механізму регулювання інноваційної трансформації зайнятості в умовах цифровізації економіки.

Після доповіді Куликов Г.О. відповів на запитання д.е.н., проф. Сибірцева В.В., д.е.н., проф. Жовновач Р.І., к.е.н., проф. В'юник О.В., к.е.н., проф. Бугаєвої М.В., к.е.н., доц. Дмитришина Б.В., к.е.н., доц. Юрченко О.В., к.е.н., доц. Немченко Т.А., к.е.н., доц. Сторожук О.В. В процесі відповідей дисертант продемонстрував вільне володіння матеріалом, надавши вичерпні відповіді на всі запитання та пояснюючи одержані нові наукові результати та висновки даними презентації.

ВИСТУПИЛИ:

1. Науковий керівник – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи Семикіна Марина Валентинівна.

Актуальність дослідження Куликова Г. О. зумовлена фундаментальними зрушеннями у національному економічному просторі, де сфера зайнятості виступає найбільш динамічною складовою, що першою реагує на технологічні виклики цифровізації та автоматизації. В умовах воєнного стану розробка дієвого механізму регулювання інноваційних трансформацій зайнятості є стратегічною потребою для збереження

інтелектуально-трудового потенціалу як основи повоєнного відновлення України.

Представлена дисертація є самостійною завершеною працею, в якій здобувачем особисто розроблено методологічний та прикладний інструментарій регулювання інноваційної трансформації зайнятості в умовах цифровізації економіки. Методологічну основу роботи становить поєднання системного та інституційного підходів, що відповідають об'єкту дослідження. Поряд із методами аналізу та синтезу, ключову роль відіграє застосування економіко-статистичного аналізу та сценарного моделювання.

Робота містить вагомні наукові результати, серед яких найбільш вагомні — організаційно-економічний механізм регулювання інноваційних трансформацій зайнятості, сценарний підхід до його впровадження в залежності від конкретних економічних та безпекових умов, а також методика розробки інтегрального індексу готовності регіонів України до цифрової зайнятості. Саме використання цього авторського індексу дозволило здобувачеві здійснити об'єктивну кластеризацію регіонів за ознакою готовності до цифрових трансформацій ринку праці і на цій основі запропонувати багаторівневу адаптивну кадрову стратегію, модель «цифрової безбар'єрності» та заходи зі стимулювання розвитку цифрових компетентностей. Запропонований інструментарій орієнтований на посилення спроможності держави та бізнесу мінімізувати ризики «цифрового безробіття» та формувати дієві стимули для професійної реінтеграції ветеранів та ВПО. Одержані нові наукові результати мають наукову і практичну цінність, що підтверджено відповідними довідками про впровадження.

Основні результати дисертації знайшли відображення у 15 наукових працях загальним обсягом 5,84 друкованих аркушів (особисто автору належить 5,28 д. а.). Серед опублікованих робіт – 4 одноосібних статті у фахових виданнях України та 11 публікацій у матеріалах наукових конференцій. Такий обсяг публікацій свідчить про високий рівень апробації результатів та їх повну відповідність встановленим вимогам.

Під час роботи над дисертацією Куликов Г. О. виявив наполегливість та наукову сумлінність. Він у повному обсязі оволодів сучасним методологічним інструментарієм, проявив себе як зрілий фахівець під час виконання науково-дослідних робіт за держбюджетною та госпрозрахунковою тематикою на замовлення підприємства, успішно виконав свій індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, доповідав на всіх наукових конференціях, які організовувалися кафедрою, вчасно представив дисертацію на обговорення.

Дисертаційне дослідження Куликова Г. О. є самостійною завершеною науковою працею, яка за своєю науковою новизною та практичною цінністю повністю відповідає спеціальності 051 «Економіка» та вимогам, що висуваються до робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а її автор заслуговує на рекомендацію до захисту у спеціалізованій вченій раді.

2. Рецензент – кандидат економічних наук, професор, професор кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності Центральноукраїнського національного технічного університету В'юник Ольга Володимирівна.

Дисертаційна робота Куликова Г. О. присвячена актуальній науковій проблемі – теоретико-методичному обґрунтуванню та розробленню механізму регулювання інноваційної трансформації зайнятості в умовах цифровізації економіки України. Здобувач переконливо доводить, що стрімке поширення цифрових технологій та алгоритмічних систем потребує системного переосмислення традиційних моделей ринку праці. В умовах воєнного стану та глобальної віртуалізації трудових відносин пошук інструментів гнучкого регулювання, які дозволяють узгодити інтереси суб'єктів праці з вимогами цифрової безпеки та соціальної резильєнтності, дійсно мають розглядатися в якості стратегічно важливих завдань для вітчизняної економічної науки.

Зміст дисертації є логічно структурованим відповідно до поставленої мети. У першому розділі дисертаційної роботи автором розкрито сутність змін у змісті праці під впливом цифровізації та поглиблено теоретико-методологічні основи дослідження інноваційної трансформації зайнятості. Важливим здобутком автора є уточнення сутнісної характеристики інноваційних зрушень як переходу до «цифрового партнерства» людини й інтелектуальних систем. Набули подальшого розвитку концептуальні основи зайнятості через розкриття дуального впливу цифровізації, де алгоритмічна фрагментація праці створює «цифрову екосистему» з високим ступенем автономізації працівників. Крім того, удосконалено методологічний інструментарій дослідження, що базується на принципах мультимірності та операційності оцінки якості цифрової праці.

У другому розділі автором проведено ґрунтовний аналіз впливу цифровізації та воєнних викликів на сферу зайнятості України. Науково-методичного розвитку набули підходи до моніторингу середовища цифрових трансформацій, що дозволило ідентифікувати моделі «вимушеної інноваційності» та «цифрової резильєнтності». Дисертант вдало використав методи кластерного аналізу для типологізації регіонів за рівнем готовності до цифрової зайнятості. Особливої уваги заслуговує здійснене автором дослідження нових траєкторій цифрової зайнятості (на прикладі ІТ-сфери), що дозволило ідентифікувати гібридну, модульну та платформну моделі професійного розвитку.

У третьому розділі роботи вагомим науковим результатом є розробка організаційно-економічного механізму регулювання інноваційної трансформації зайнятості. В основу його побудови покладено принципи динамічної адаптивності та інституційної гнучкості. Заслуговує на увагу науково-методичний підхід до стимулювання цифрових компетентностей через модель «цифрової безбар'єрності», що передбачає використання персоналізованого фінансування для реінтеграції ветеранів та ВПО. Для підвищення ефективності регулювання автором обґрунтовано роль

багаторівневих адаптивних кадрових стратегій, що базуються на синергії взаємодії держави, бізнесу та провідних регіональних університетів.

Практична значущість роботи полягає у формуванні конкретного інструментарію (сценарне моделювання, фіскальні важелі, цифрові платформи навчання тощо), що забезпечує перехід від пасивної підтримки безробітних до активного стимулювання цифрової компетентності та мобільності. Це відповідає стратегічним пріоритетам повоєнного відновлення України та завданням збереження і розвитку людського капіталу в умовах технологічних змін.

Дисертація Куликова Гліба є ґрунтовним самостійним дослідженням, яке за рівнем новизни одержаних результатів, обґрунтованістю висновків і практичною цінністю розроблених рекомендацій цілком відповідає державним стандартам підготовки докторів філософії за спеціальністю 051 «Економіка». Робота заслуговує на підтримку та рекомендацію до захисту у спеціалізованій вченій раді.

3. Рецензент – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності Центральноукраїнського національного технічного університету Немченко Тетяна Анатоліївна.

Актуальність обраної теми дисертації Г.О. Куликова зумовлена необхідністю системного переосмислення трансформацій зайнятості під впливом глобальних технологічних трансформацій. Потребують подальшого обґрунтування методи адаптації учасників ринку праці до віртуалізації трудового середовища та вибір дієвих інструментів для нівелювання негативних наслідків цифровізації, регулювання зайнятості в умовах інноваційних змін, що й визначило мету дослідження.

Рецензована робота вирізняється науковою новизною та логічною послідовністю викладу за трьома розділами.

Так, у першому розділі авторові вдалося глибоко дослідити теоретичні засади змін у змісті праці, зокрема сутність інноваційних зрушень та новітніх моделей зайнятості в цифрову епоху.

Другий розділ містить ґрунтовне аналітичне дослідження ринку праці України. Автором проведено моніторинг середовища трансформацій, ідентифіковано моделі «вимушеної інноваційності» та здійснено кластерізацію регіонів за рівнем готовності до цифрової зайнятості. На прикладі ІТ-сфери розкрито нові траєкторії професійного розвитку.

У третьому розділі сформульовано прикладні рекомендації. Зокрема, автором визначено інструментарій стимулювання цифрових компетентностей та обґрунтовано адаптивні кадрові стратегії підприємств як елемент багаторівневої системи регулювання. Завершує роботу опис структури організаційно-економічного механізму регулювання та розроблених сценаріїв його імплементації.

До найбільш значущих наукових результатів слід віднести:

- уточнення понятійно-категоріального апарату, зокрема дефініцій «інноваційна трансформація зайнятості» та парадоксу «кваліфікаційного випередження»,

- удосконалений методологічний інструментарій, що базується на принципах мультимірності та операційності якості цифрової праці;
- методичні засади формування організаційно-економічного механізму регулювання, що інтегрує сценарне моделювання та партнерство стейкхолдерів для реінтеграції ветеранів та ВПО;
- науково-організаційні основи запровадження багаторівневих кадрових стратегій на засадах координації діяльності влади, бізнесу та провідних регіональних університетів;
- науково-методичний підхід до розвитку цифрових компетентностей через модель «цифрової безбар'єрності» та фіскальні важелі стимулювання бізнесу;
- розроблений методичний підхід до кластеризації регіональних ринків праці за ознакою готовності до цифрових трансформацій зайнятості.

Сформульовані у роботі висновки та рекомендації є науково обґрунтованими та достовірними, що забезпечується використанням сукупності ретельно підібраних сучасних методів наукових досліджень.

Практична цінність результатів дисертації підтверджується їх успішним впровадженням у діяльність установи «Агенція регіонального розвитку Кіровоградської області», виконавчих органів Кропивницької міської ради, ТОВ «Машинно-технологічна станція Ятрань», а також у навчальний процес ЦНТУ, що засвідчено відповідними довідками.

Основні наукові положення, теоретичні висновки та практичні рекомендації дисертаційного дослідження Г. О. Куликова повною мірою відображені у 15 наукових працях загальним обсягом 5,84 друк. арк., з яких особисто автору належить 5,28 друк. арк. Публікації і дисертаційна робота виконані з дотриманням засад академічної доброчесності та наукової етики.

Дисертація Г. О. Куликова є завершеною самостійною науковою працею, що вирішує важливе науково-прикладне завдання – формування дієвого механізму регулювання інноваційних трансформацій зайнятості. Робота містить нові наукові результати, характеризується прикладною цінністю, повністю відповідає вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка» і може рекомендуватися до захисту.

В обговоренні взяли участь: д.е.н., проф. Жовновач Р.І., д.е.н., проф. Миценко І.М., к.е.н., доц. Сторожук О.В., Шалімова Н.С., які відмітили актуальність теми дисертації, її відповідність спеціальності, наявність наукової новизни одержаних наукових результатів, їх практичну значимість, публікаційну активність автора, активну участь Куликова Г.О. у виконанні науково-дослідних робіт ЦНТУ, у проведенні наукових конференцій.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Куликова Гліба Олександровича на тему «Інноваційна трансформація зайнятості в Україні в умовах цифровізації економіки», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» (галузь знань 05 – «Соціальні та поведінкові науки»)

1. Актуальність теми дисертації.

Стрімке розгортання процесів цифровізації та виклики воєнного стану трансформували сферу праці в зону високої соціально-економічної вразливості, що вимагає негайного перегляду традиційних підходів до регулювання ринку праці. Назріла гостра практична потреба у формуванні дієвого механізму регулювання інноваційних трансформацій зайнятості, здатного розв'язати протиріччя між швидким технологічним оновленням змісту праці та ризиками «цифрового безробіття» і прекарізації персоналу.

Теоретичне підґрунтя дослідження інноваційних змін у зайнятості закладене у працях зарубіжних (М. Кастельс, Е. Бріньолфссон, К. Фрей та ін.) та вітчизняних вчених (О. Дороніна, Т. Костишина, Е. Лібанова, Л. Лісогор, І. Петрова, М. Семикіна та ін.). Водночас аспекти гнучкого регулювання інноваційної зайнятості в умовах цифрової взаємодії людини й алгоритмічних систем залишаються недостатньо вивченими. Необхідність розроблення нових регуляторних інструментів та моделей «цифрової безбар'єрності» для збереження інтелектуально-трудового потенціалу країни зумовили вибір теми дисертації.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідних робіт Центральноукраїнського національного технічного університету. Зокрема, у межах теми «Забезпечення кадрової стійкості підприємства в умовах викликів цифровізації зайнятості, міграції молоді та загроз національній безпеці» (№ 0125U002827) здобувачем особисто розроблено матрицю загроз кадровій стійкості та пропозиції щодо формування адаптивної кадрової стратегії для подолання кваліфікаційного розриву. Під час роботи над темою «Розвиток соціально-трудоного потенціалу регіону в умовах євроінтеграції» (№ 0118U007169) автором розроблено рекомендації щодо вдосконалення регіональної політики на основі оцінки спроможності регіонального ринку праці до розвитку цифрової зайнятості. Також у межах дослідження за темою «Мотиваційні засади економічного зростання та інноваційного розвитку підприємств» (№ 0118U007168) здобувачем обґрунтовано пропозиції щодо стимулювання розвитку цифрових компетентностей персоналу, а також створення цифрових робочих місць для професійної реінтеграції ветеранів і ВПО.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Дисертація є самостійною науковою працею, у якій автором особисто обґрунтовано теоретико-методичні засади та сформовано

організаційно-економічний механізм регулювання інноваційних трансформацій зайнятості в умовах цифровізації економіки. Усі наукові результати, положення та прикладні рекомендації, що виносяться на захист, одержані здобувачем одноосібно. У наукових працях, опублікованих у співавторстві, дисертанту належать лише ті ідеї та результати, що використані в тексті дисертації та відображені в переліку публікацій із зазначенням конкретного внеску автора.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій.

Достовірність наукових результатів дисертації ґрунтується на застосуванні системного методологічного апарату та репрезентативній інформаційній базі, що включає нормативно-правові акти, дані Державної служби статистики України, рекомендації МОП, аналітику міжнародних організацій та результати власних соціологічних розвідок автора щодо інноваційної трансформації зайнятості. Використання комплексу методів, зокрема системного аналізу, економіко-статистичного оцінювання та сценарного моделювання, дозволило забезпечити високу точність верифікації гіпотез та об'єктивність авторських висновків. Внутрішня логіка дослідження виявляється у чіткій узгодженості між поставленими завданнями та фінальними результатами, які безпосередньо впливають із проведеного аналізу та не суперечать емпіричним даним.

Надійність запропонованих рішень підтверджується позитивною апробацією результатів на 12 наукових конференціях міжнародного та всеукраїнського рівнів, публікацією основних положень у 15 наукових працях (зокрема у фахових виданнях України), а також перевіркою роботи на плагіат, яка засвідчила дотримання стандартів академічної доброчесності.

Таким чином, усі розроблені рекомендації та висновки щодо формування організаційно-економічного механізму регулювання інноваційних трансформацій зайнятості в умовах цифровізації є методологічно вивіреними, емпірично аргументованими та повністю відповідають вимогам до сучасних економічних досліджень.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробленні теоретико-методичних засад та прикладного інструментарію формування організаційно-економічного механізму регулювання інноваційних трансформацій зайнятості в умовах цифровізації економіки України. До найбільш вагомих результатів дослідження, що містять наукову новизну, належать:

Удосконалено:

1) методологічний інструментарій дослідження інноваційних трансформацій зайнятості, який базується на системі принципів оцінювання якості цифрової праці та аналітичному профілі індикаторів, що дозволяє інтегрувати кількісні та якісні виміри ринку праці для обґрунтування стратегій соціально-економічної стійкості суб'єктів;

2) типологізацію траєкторій цифрової зайнятості (гібридна, модульна, платформна та ін.), що, на відміну від існуючих підходів, ідентифікує індивідуальні кар'єрні профілі як основу для переходу до персоналізованих моделей професійного розвитку та адаптивних кадрових стратегій;

3) науково-методичний підхід до стимулювання розвитку цифрових компетентностей, який передбачає залучення фіскальних важелів та персоналізованого фінансування освіти через модель «цифрової безбар'єрності», що забезпечує професійну реінтеграцію вразливих груп (ветеранів, ВПО);

4) науково-організаційні основи регулювання цифрових трансформацій, які базуються на багаторівневій кадровій адаптивній моделі взаємодії державних інституцій, університетів та бізнесу для подолання розриву між динамічними запитами цифрової економіки та наявною пропозицією кваліфікацій;

5) методичні засади формування організаційно-економічного механізму регулювання, що інтегрує принципи інституційної гнучкості та сценарне моделювання імплементації (інерційний, мобілізаційний, проривний сценарії) залежно від безпекової ситуації;

Набули подальшого розвитку:

6) сутнісна характеристика інноваційних змін у змісті праці, за якою перехід до «цифрового партнерства» людини й алгоритмів та «мережевої гібридної моделі» взаємодії визначає цифрову мобільність як ключовий інструмент резильєнтності людського капіталу;

7) систематизація концепцій та форм цифрової зайнятості, що розкриває дуальний вплив цифровізації як процесу формування «цифрової екосистеми», де алгоритмічна фрагментація праці створює нові виклики для соціально-трудова відносин і зайнятості;

8) методичні підходи до моніторингу середовища трансформацій, які на основі синтезу макроекономічних параметрів та викликів воєнного стану дозволили ідентифікувати моделі «вимушеної інноваційності» та парадокс «кваліфікаційного випередження» на регіональних ринках праці;

9) підходи до оцінки спроможності регіональних ринків праці, що базуються на авторському інтегральному індексі готовності до цифрової зайнятості та дозволяють здійснювати типологію регіонів для розробки диференційованих стратегій розвитку громад.

Отже, дисертація вирізняється високим рівнем наукової новизни отриманих результатів, комплексністю дослідницьких підходів та вагомим внеском у розвиток теорії й практики регулювання інноваційних трансформацій зайнятості в умовах цифровізації, воєнних реалій та на етапі повоєнного відновлення України.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації:

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Куликов Г.О. Цифрова трансформація ринку праці України: виклики та можливості для інноваційної зайнятості. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2025. Вип.

13(46). Ч.1 С. 55-66.
[https://economics.kntu.kr.ua/archive/13\(46\)_I/46_Kulykov.html](https://economics.kntu.kr.ua/archive/13(46)_I/46_Kulykov.html) (заг. обсяг 1,05 друк. арк.).

2. Куликов Г.О. Цифровізація економіки та майбутнє праці: наслідки інноваційної трансформації зайнятості в Україні. *Економіка та суспільство*. 2025. № 79. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-91> (заг. обсяг 0,95 друк. арк.).

3. Куликов Г.О. Регулювання інноваційної трансформації зайнятості в умовах цифровізації економіки *Ефективна економіка* 2025. № 11. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.11.142%20> (заг. обсяг 0,89 друк. арк.).

4. Куликов Г. Регуляторний потенціал адаптивних кадрових стратегій у забезпеченні інноваційної зайнятості в умовах цифровізації економіки. *Економіка і організація управління*. 2026. №1 (61). С. 222-234. <https://jeou.donnu.edu.ua/index>. (заг. обсяг 0,89 друк. арк.).

Опубліковані праці апробаційного характеру

5. Гуменюк А. В., Голбанос С.С., Куликов Г.О. Актуальні проблеми праці населення України в умовах війни. Цілі сталого розвитку : проблеми і можливості досягнення в Україні та світі : матер. VI всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих вчених, 20 жовт. 2022 р., Київ: Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, 2022. С. 31-33. http://filelibsnu.at.ua/conference/2023/conf_CSR_2022.pdf (заг. обсяг 0,17 друк. арк., особисто автору належить 0,06 друк. арк.). *Особистий внесок здобувача: систематизація регуляторних методів впливу на ринок праці.*

6. Куликов Г.О., Голбанос С.С. Проблемні аспекти праці та зайнятості населення України в часи війни. Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем: матер. X міжнар. наук.-практ. конф., 17 лист. 2022 р., Кропивницький: ЦНТУ, 2022. С. 62-64. <http://www.kntu.kr.ua/doc/science/zahody/vikl/2022/13-tez.pdf> (заг. обсяг 0,15 друк. арк., особисто автору належить 0,08 друк. арк.). *Особистий внесок здобувача: аналіз протиріч у сфері праці та зайнятості.*

7. Гуменюк А. В., Голбанос С. С., Куликов Г. О. Специфіка розвитку сфери праці в умовах війни. Актуальні проблеми економіки та підприємництва в умовах викликів і загроз : матер. всеукр. наук.-практ. конф., 20 квіт. 2023 р., Кропивницький: РВЛ ЦНТУ, 2023. С. 23-25. <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/12784> (заг. обсяг 0,18 друк. арк., особисто автору належить 0,06 друк. арк.). *Особистий внесок здобувача: аналіз негативних тенденцій у розвитку сфери зайнятості під час війни.*

8. Семикіна М.В., Куликов Г.О. Цифровізація економіки та зайнятості з позицій соціальної відповідальності. Підприємство та стратегічні напрями розвитку бізнес-процесів в умовах глобальних викликів: збірн. матер. III міжнар. науково-практ. форуму 10 лист. 2023 р., Хмельницький: ХНУ, 2023. С.126-130. <https://eteb.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/34/materialy-mizhnarodnogo-naukovo-praktychnogo-ekonomichnogo-forumu.pdf> (заг. обсяг 0,19 друк. арк., особисто автору

належить 0,1 друк. арк.). *Особистий внесок здобувача: аналіз наслідків проникнення цифрових технологій у трудові процеси.*

9. Куликов Г. О. Трансформації у сфері праці під впливом процесів цифровізації економіки та руху України в ЄС.: Перспективи ренесансу HR-інжинірингу, економіки і бізнесу за умов конвергенції України з ЄС у рамках європейської інтеграції: матер. III міжнар.наук.-практ. конф.16-17 лист. 2023 р., Хмельницький: ХНУ, 2023. С. 181-184. <https://bine.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/54/zbirnyk-isbn.pdf> (заг. обсяг 0,29 друк. арк.).

10. Куликов Г.О. Цифровізація як важіль кардинальних змін у сфері зайнятості: шанси, проблеми, виклики. Проблеми і перспективи економічного розвитку в умовах модернізаційних процесів в Україні та світі: матер. всеукр. наук.-практ. конф., 12 груд. 2023 р. Кропивницький: ЦНТУ, 2023. Ч. 1. С. 135–138. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/b2fc9385-0065-47ea-8de3-5ce65daaf018> (заг. обсяг 0,14 друк. арк.).

11. Куликов Г. Цифровізація робочих місць та її інноваційний вплив на трудову діяльність людини. Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем: матер. XI міжнар. наук.-практ. конф, 30 лист. 2023 р. Кропивницький: ЦНТУ, 2023. С. 227-229. <https://search.app/mA5PfiY6oie42Z4T8> (заг. обсяг 0,19 друк. арк.)

12. Куликов Г.О. Роль цифровізації та штучного інтелекту у трансформації сфери зайнятості. Проблеми і перспективи економічного розвитку в умовах модернізаційних процесів в Україні та світі : матер. II всеукр. наук.-практ. конф., 27 лист. 2024 р. Кропивницький: РВЛ ЦНТУ, 2024. I част. С.159-161. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/c95bd81a-5fb0-4017-90df-d237f453b549> (заг. обсяг 0,2 друк. арк.).

13. Семикіна М.В., Куликов Г.О., Сікорак І. Формування конкурентоспроможності молоді на ринку праці в умовах диджиталізації економіки: виклики, проблеми, напрями розв'язання. Сучасні проблеми економічної теорії, маркетингу та диджиталізації економіки: матеріали VIII всеукр. наук.-практ. конф., м. Кропивницький, 24-25 квіт. 2025 р. Кропивницький: ЦНТУ, 2025, С. 127-130. <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/16714> (заг. обсяг 0,25 друк. арк., особисто автору належить 0,08 друк. арк.). *Особистий внесок здобувача: визначення перешкод у зростанні конкурентоспроможності молоді в умовах цифрових викликів та війни.*

14. Куликов Г. О. Інноваційні зміни у змісті праці та зайнятості населення в умовах цифровізації. Актуальні проблеми економіки та підприємництва в умовах викликів і загроз : матер. III всеукр. наук.-практ. конф., 5 черв. 2025 р. Кропивницький: ЦНТУ, 2025. С. 123-124. <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/16900> (заг. обсяг 0,14 друк. арк.).

15. Куликов Г. О. Український ринок праці в умовах цифрової революції: стратегія подолання дисбалансів та розвитку людського капіталу. Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України : матер. VIII міжнар. наук.-практ. конф., м. Кропивницький, 6-7 лист. 2025 р. Кропивницький: ЦНТУ, 2025. С.172-174.

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо.

Основні теоретико-методичні та прикладні здобутки дисертації були представлені та знайшли схвалення на 12 міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференціях, зокрема: «Цілі сталого розвитку: проблеми і можливості досягнення в Україні та світі» (м. Київ, 20 жовтня 2022 р.); «Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем» (м. Кропивницький, 17 листопада 2022 р.); «Актуальні проблеми економіки та підприємництва в умовах викликів та загроз» (м. Кропивницький, 20 квітня 2023 р.); «Підприємництво та стратегічні напрями розвитку бізнес-процесів в умовах глобальних викликів» (м. Хмельницький, 10-11 листопада 2023р.); «Перспективи ренесансу HR-інжинірингу, економіки і бізнесу за умов конвергенції України з ЄС у рамках європейської інтеграції» (м. Хмельницький, 16-17 листопада 2023 р.); «Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем» (м. Кропивницький, 30 листопада 2023 р.); «Проблеми і перспективи економічного розвитку в умовах модернізаційних процесів в Україні та світі» (м. Кропивницький, 12 грудня 2023 р.); «Проблеми і перспективи економічного розвитку в умовах модернізаційних процесів в Україні та світі» (м. Кропивницький, 27 листопада 2024 р.); «Інструменти регулювання національної економіки та стратегічні пріоритети розвитку підприємницької та торговельної діяльності в умовах глобальних викликів» (м. Хмельницький, 5-7 грудня, 2024 р.); «Сучасні проблеми економічної теорії, маркетингу та диджиталізації економіки» (м. Кропивницький, 24-25 квіт. 2025 р.); «Актуальні проблеми економіки та підприємництва в умовах викликів і загроз» (м. Кропивницький, 5 червня 2025 р.); «Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України» (м. Кропивницький, 6-7 листопада 2025 р.).

8. Практична цінність результатів дослідження. Одержані наукові результати мають практичне значення, що полягає у розробленні прикладного інструментарію та конкретних пропозицій, спрямованих на вдосконалення державної та регіональної політики регулювання інноваційної трансформації зайнятості в умовах цифровізації. Зокрема, висновки та рекомендації дисертації використані у діяльності: установи «Агенція регіонального розвитку Кіровоградської області» під час підготовки пропозицій щодо професійної реінтеграції ветеранів та ВПО через механізми віддаленої роботи на засадах моделі «цифрової безбар'єрності» (довідка № 019 від 24.02.2026 р.); виконавчих органів Кропивницької міської ради при розробці заходів із підвищення конкурентоспроможності людського потенціалу громади, впровадження програм цифрового адаптивного навчання та соціальної реінтеграції вразливих груп населення (довідка № 134/1/21 від 10.04.2026 р.); ТОВ «Машинно-технологічна станція Ятрань» у процесі

формування адаптивних кадрових стратегій та систем мінімізації кадрових ризиків в умовах цифрових викликів (довідка № 41 від 29.07.2025 р.).

Окремі результати дослідження інтегровано у навчальний процес Центральноукраїнського національного технічного університету при реалізації освітніх програм зі спеціальності 051 «Економіка», зокрема у межах викладання дисциплін «Економіка праці та соціально-трудова відносини», «Професійний розвиток персоналу за умов євроінтеграції», «Сучасна теорія соціально-трудова відносин» та інших (довідки № 21-15/20-1027 від 29.07.2025 р., № 33-15/567, 33-15/568, 33-15/569 від 09.04.2026 р.).

9. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення.

Дисертація за структурою, мовою та стилем викладення повністю відповідає вимогам МОН України. Робота написана державною мовою, академічним науковим стилем, вирізняється логічною послідовністю викладу матеріалу та чітким дотриманням норм наукової етики. Під час обговорення результатів дослідження на міжкафедральному семінарі зауважень щодо змістовної цілісності, логіки побудови структури чи методологічної обґрунтованості роботи не надходило.

10. УХВАЛИЛИ:

1. Дисертація Куликова Гліба Олександровича на тему «Інноваційна трансформація зайнятості в Україні в умовах цифровізації економіки» є завершеною, самостійною науковою працею. У роботі розв'язано актуальне науково-прикладне завдання, що полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні та розробці прикладного інструментарію формування організаційно-економічного механізму регулювання інноваційних трансформацій зайнятості. Отримані результати дозволяють системно модернізувати підходи до управління сферою праці в умовах цифровізації економіки України, забезпечуючи її адаптивність до технологічних викликів та безпекових загроз, що має вагоме значення для розвитку економічної науки за спеціальністю 051 «Економіка».

2. Основні наукові результати дисертації повністю відображені у 15 наукових публікаціях, серед яких: 4 статті у наукових фахових виданнях України та 11 тез доповідей на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Загальний обсяг публікацій становить 5,84 друк. арк. (особисто автору належить 5,28 друк. арк.).

3. Дисертаційна робота відповідає вимогам наказу МОН України №40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеню доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу «Інноваційна трансформація зайнятості в Україні в умовах цифровізації економіки», подану **Куликовим Глібом**

Олександровичем на здобуття ступеня доктора філософії, до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 051 «Економіка».

2. Вченій раді ЦНТУ утворити разову спеціалізовану вчену раду по захисту дисертації Куликова Гліба Олександровича у складі:

голова спеціалізованої вченої ради – Шалімова Наталія Станіславівна, доктор економічних наук, професор, декан економічного факультету Центральноукраїнського національного технічного університету Міністерства освіти і науки України;

члени спеціалізованої вченої ради:

рецензент – **В'юник Ольга Володимирівна**, кандидат економічних наук, професор, професор кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності Центральноукраїнського національного технічного університету Міністерства освіти і науки України;

рецензент – **Немченко Тетяна Анатоліївна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності Центральноукраїнського національного технічного університету Міністерства освіти і науки України;

офіційні опоненти:

Дороніна Ольга Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та поведінкової економіки Донецького національного університету імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України;

Костишина Тетяна Адамівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії Полтавського університету економіки і торгівлі Міністерства освіти і науки України .

За затвердження висновку проголосували:

«за» – 26 осіб

«проти» – немає

«утримались» – немає.

Голова міжкафедрального семінару:

д.е.н., професор

Наталія ШАЛІМОВА

Секретар міжкафедрального семінару:

к.е.н., доцент

Сергій НІСФОЯН

Рецензенти:

к.е.н., професор

Ольга В'ЮНИК

к.е.н., доцент

Тетяна НЕМЧЕНКО